

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/wystawy/ii-wojna-swiatowa/zbrodnia-katynska/96147,Zaglada-polskich-elit-Akcja-AB-Katyn.html>

2022-08-15, 12:39

Zagłada polskich elit. Akcja AB-Katyń

Akcja AB i mord w Katyniu były najbardziej jaskrawymi przykładami akcji represyjnych przeprowadzonych w latach 1939–1941 na ziemiach polskich pod niemiecką i sowiecką okupacją. W czasie „operacji katyńskiej” zamordowano około 22 tys. ludzi. Szacuje się, iż w trakcie akcji AB Niemcy rozstrzelali ok. 6,5 tys. Polaków.

Razem z Polakami zamordowanymi w 1939 r. w analogicznych operacjach na ziemiach włączonych do Rzeszy dawałoby to liczbę około 50 tys. osób. Znakomitą większość ofiar jednej i drugiej zbrodni można zaliczyć do polskiej elity intelektualnej.

Obie operacje represyjne były wstępem z jednej strony do germanizacji, a z drugiej – do sowietyzacji Polski. W pierwszym rzędzie uderzono w najlepiej wykształconych, najzamożniejszych, aktywnych społecznie i politycznie oraz najbardziej patriotycznych Polaków, którzy mogli stanowić zagrożenie dla planów okupantów. Nie ulega dziś wątpliwości, że działania te mają znamiona zbrodni ludobójstwa.

Wystawa podzielona została na kilka bloków tematycznych. W pierwszym naświetlono sowiecko-niemieckie przymierze polityczne i wojskowe z lat 1939–1941. Ukazano wspólną agresję na Polskę, jej rozbiór oraz okupację, w trakcie której współpracujące ze sobą mocarstwa wprowadzały w życie ludobójczą politykę wobec obywateli podbitego kraju. W kolejnych blokach zaprezentowane zostały obie zbrodnicze operacje z 1940 r., najpierw Zbrodnia Katyńska, a następnie akcja AB. Zrekonstruowane zostały przygotowania do zbrodni, jej przebieg oraz najważniejsi sprawcy. Przybliżone zostały przykładowe sylwetki ofiar, w tym także rodzin: Czarnków, Wnuków, Dowbor-Muśnickich i Chrzanowskich, które stały się jednocześnie ofiarami obu oprawców. Podsumowaniem wystawy jest próba bilansu ludobójczych operacji, ukazanie ich geograficznego zasięgu oraz faktu nieukarania znakomitej większości odpowiedzialnych za nią funkcjonariuszy III Rzeszy i ZSRS, zwłaszcza sprawców Zbrodni Katyńskiej.

Wystawa *Zagłada polskich elit. Akcja AB-Katyń* została przygotowana przez Biuro Edukacji Publicznej IPN. Autorami scenariusza są: dr Paweł Kosiński, dr Grzegorz Motyka, Paweł Rokicki, dr Witold Wasilewski.

Ekspozycja przeznaczona jest do prezentacji wewnętrznej, składa się z 38 paneli wolno stojących o wymiarach 210x100 cm montowanych za pomocą elastycznych łączników pozwalających na dużą swobodę aranżacyjną.

W celu wypożyczenia wystawy prosimy o kontakt z Biurem Edukacji Narodowej w Warszawie:

Sergiusz Kazimierczuk 22 581 86 74 / sergiusz.kazimierczuk@ipn.gov.pl

Pliki do pobrania

[Zagłada polskich elit. Akcja AB-Katyń - katalog \(pdf, 2.59 MB\) 25.03.2020 10:44](#)

[Operation AB-KATYN - ENG \(pdf, 12.11 MB\) 25.03.2020 10:45](#)

Zagłada Polskich elit. Akcja AB - Katyń

Opcje strony